

НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Національна академія
медичних наук України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.

«ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»

4 квітня 2025 р.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Національна академія медичних наук України**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.**

**ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»**

**4 квітня 2025 р.,
м. Київ**

Київ
НМУ імені О.О. Богомольця
2025

Відповідальні за випуск:

завідувач кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
професор **Грузєва Т.С.**

директор Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та
профілактичної медицини ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор
Паламар Б.І.

професор кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
доцент **Галієнко Л.І.**

доцент кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент
Іншакова Г.В.

Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього: матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня
здоров'я 2025 р., 4 квіт. 2025 р. К., 2025. 117 с.

У матеріалах щорічної науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р., який проводиться під гаслом «Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього», висвітлено актуальні питання здоров'я матерів і дітей, розбудови системи громадського здоров'я, міжнародної, міжсекторальної та міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я, доступності і якості медичної допомоги. Розкрито сучасні виклики та загрози для здоров'я населення епідемічного, екологічного, соціально-економічного, воєнного характеру, напрями боротьби з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, профілактичні стратегії в охороні здоров'я, охарактеризовано соціально-економічні та екологічні детермінанти здоров'я тощо.

НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ОСНОВ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СТАТИСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА КАФЕДРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я НМУ імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Слуту Н.Ю.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Вища медична освіта в Україні має відповідати сучасним світовим стандартам освітніх програм і водночас реагувати на процеси, які відбуваються в нашій державі. Сучасні підходи в діагностиці хвороб, удосконалення інструментів та обладнання, пандемія коронавірусу та війна створюють необхідність синхронізації процесів реформ у системі охорони здоров'я та впровадженням практично орієнтованого підходу до підготовки медичних кадрів відповідно до європейських протоколів і стандартів надання допомоги, можливістю опанування практичних навичок роботи з сучасним лікувально-діагностичним обладнанням, вмінням пошуку, аналізу та узагальненням потрібної інформації. Практично-орієнтований підхід у навчанні, дозволяє майбутнім фахівцям охорони здоров'я не тільки зрозуміти теоретичні аспекти медичних дисциплін, а й застосовувати їх у своїй подальшій науково-медичній діяльності. Сьогодні всі розуміють необхідність профілактики та ранньої діагностики неінфекційних захворювань, від якої в подальшому залежить тривалість та якість життя пацієнтів. Протоколи діагностики та лікування різних хвороб, розробка заходів щодо попередження захворюваності та інвалідності повинні базуватись на доведених фактах, яким передують статистичне дослідження, що передбачає необхідність засвоєння методики та організації його проведення.

Вивчення основ біостатистики на першому курсі передбачає формування знань, умінь та навичок у професійній діяльності майбутніх лікарів, які визначені освітньо-професійною програмою магістра за спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Навчальним процесом, який організовано на кафедрі громадського здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, передбачено проведення практичних занять обсягом 20 годин та самостійну роботу студентів – 60 годин. До кожної теми заняття складено методичні рекомендації, які містять типовий приклад розв'язання завдання, перелік питань та список літератури, необхідних для успішної підготовки до пари. Перша тема дисципліни присвячена засвоєнню дизайну та організації статистичного дослідження та його початковим етапам. Важливим аспектом даної теми є те, що вона закладає фундамент для оволодіння студентами необхідних знань та навичок щодо основ та сучасних

принципів доказової медицини, основ формування статистичних сукупностей, вміння знаходити джерела статистичної інформації та вносити її до звітних документів, працювати з сучасними базами даних. Без проведення статистичних досліджень неможливо виявити вплив численних детермінант на показники здоров'я населення, розробити сучасні та ефективні заходи щодо оптимізації медичної допомоги, визначити новітні підходи у розвитку медичної науки та практики.

На практичному занятті студенти отримують індивідуальне завдання скласти план та розробити програму статистичного спостереження на запропоновану викладачем тему, планують мету та завдання дослідження, обирають об'єкт та одиницю спостереження, метод дослідження в залежності від часу проведення та обсягу охоплення одиниць спостереження, визначають спосіб збору інформації. Важливим кроком в виконанні практичного завдання на парі є розробка та зведення даних. Майбутні магістри медицини навчаються формувати макет реєстраційного бланку з ознак, які вони реєструють в процесі свого дослідження а потім вже зводять отримані дані в таблиці. Студенти мають змогу з'ясувати у викладача всі незрозумілі питання які виникли в ході підготовки до основної теми або теми для самостійного вивчення.

Оцінювання студентів проводиться шляхом виконання тестового контролю, розв'язання завдань та відповідей на усні запитання викладача. Виставлення поточних оцінок з пройденої теми необхідне для визначення рівня, якості знань та умінь, які студенти отримують під час опрацювання матеріалу. Під час практичної частини заняття студенти мають можливість перевірити свої знання, вирішуючи індивідуальні ситуаційні завдання. Отже, оцінювання зосереджене не тільки на теоретичній складовій теми, а й на практичному застосуванні знань та вмінь здобувачів. Оцінка виставляється викладачем за традиційною чотирибальною шкалою «5-4-3-2». Підсумковий модульний контроль передбачений після вивчення всіх 10 тем предмету, на останньому занятті у формі заліку. Оцінка з дисципліни дорівнює сумі поточної успішності в балах, яка виставлялась на практичних заняттях по кожній темі, а також кількості балів за виконання індивідуальної роботи студента.

Опанування теми «Планування та організація статистичних досліджень» є необхідною умовою формування у майбутніх лікарів сучасних підходів та навичок щодо отримання, узагальнення та аналізу інформації про стан здоров'я населення та діяльність закладів охорони здоров'я у відповідності до міжнародних стандартів, забезпечує необхідними знаннями щодо профілактики

захворювань та удосконалення якості надання медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ВИВЧЕННЯ РІВНЯ ВМІСТУ PM_{2.5} АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ МІСТ УКРАЇНИ

Степанова О.О., Шкуропат А.В.

Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна

Забруднення повітря має суттєвий вплив на дихальну та серцево-судинну систему. Ще в 2013 році Міжнародне агентство з дослідження раку (IARC) класифікувало забруднене повітря як канцероген для людини. До основних забруднювачів повітря відносяться аерозолі, напівлеткі органічні сполуки (SVOC) та тверді часточки (PM). Тверді часточки - суміш органічних та неорганічних сполук. Спосіб дії твердих часточок повітря на організм людини суттєво залежить від розміру, оскільки від нього залежить глибина проникнення часточок в дихальну систему. PM_{2.5} - це тверді часточки, розмір яких не перевищує 2,5 мкм. Вони мають різноманітний хімічний склад - нітрати, сульфати, елементарний вуглець, частинки металів та порід, сажа, тощо. Оскільки розмір частинки дуже малий, то вона може проникати не тільки глибоко в легені, а й в серцево-судинну систему. ВООЗ встановлена норма PM_{2,5} - 25 мкг/м³. Найбільшими забруднювачами PM_{2,5} є спалювання біомаси, викиди промисловості та автотранспорту. На рівень PM_{2,5} мають вплив метеорологічні умови та сезонні зміни.

Мета - визначити показники якості повітря на основі PM_{2,5} найбільш населених міст України.

Матеріали і методи. Для визначення рівня забруднення атмосферного повітря PM_{2,5} найбільших за чисельністю населення міст України ми провели аналіз даних, що надає Copernicus Atmosphere Monitoring Service information 2025 (<https://atmosphere.copernicus.eu>). Для аналізу ми відібрали 10 найчисельніших за населенням міст на 01.01.2022 року (оновлені дані відсутні через війну та вимушену міграцію населення).

Результати та обговорення. Ми проаналізували показники PM_{2.5} у 10 найнаселенніших містах України на 08.03.2025 року. Було встановлено, що в усіх містах, окрім м. Одеси рівень PM_{2,5} перевищував нормативні значення. В м. Одесі це значення майже сягало межі норми - 24,43 мкг/м³. Наше дослідження